

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2023. gada 17. oktobrī
(OR. en)

13917/23

INST 383
POLGEN 142
AG 115

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2023. gada 17. oktobris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2023) 638 final
Temats:	KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI, Komisijas 2024. gada darba programma Rezultāti šodien un gatavība rītdienai

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2023) 638 final.

Pielikumā: COM(2023) 638 final

Strasbūrā, 17.10.2023.
COM(2023) 638 final

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS
EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI,**

Komisijas 2024. gada darba programma

Rezultāti šodien un gatavība rītdienai

1. Rezultāti šodien, gatavība rītdienai

*“Kopā mēs esam parādījuši, ka **tad, kad Eiropa ir drosmīga, tā panāk izpildi.** Mūsu darbs ne tuvu nav beidzies, tāpēc stāvēsim plecu pie pleca. **Panāksim rezultātus šodien un būsīm gatavi rītdienai.**” Eiropas Komisijas priekšsēdētāja Urzula fon der Leiena, runa par stāvokli Eiropas Savienībā, 2023. gada 13. septembris.*

Nākamā gada jūnijā eiropieši piedalīsies **kontinenta lielākajā demokrātijas notikumā.** Starp vairāk nekā 400 miljoniem cilvēku, kam ir tiesības piedalīties jaunā Eiropas Parlamenta vēlēšanās, būs daudzi jaunieši, kuri šīs **savas demokrātiskās tiesības izmantos** pirmo reizi, turklāt piecās dalībvalstīs tie būs arī 16 un 17 gadus veci jaunieši.

Vēlēšanu iznākums izšķirs Eiropas virzību nākamajiem pieciem gadiem un vēl tālākā nākotnē, jo vēlēšanas notiek **Eiropas vēsturei izšķirīgā brīdī.**

Mēs saskaramies gan ar vairākām **vēsturiski nozīmīgām problēmām, gan iespējām.** No klimata un biodaudzveidības krīzes līdz digitālajai revolūcijai un mākslīgajam intelektam; no Krievijas brutālā iebrukuma Ukrainā līdz tam sekojošajai enerģijas cenu un dzīves dārdzības krīzei; no migrācijas līdz ekonomikas izaugsmes un konkurētspējas nodrošināšanai...

Pilnvaru termiņa sākumā šī Komisija izstrādāja **vērienīgu programmu spēcīgākai un noturīgākai Eiropas Savienībai.** Mēs apņēmāmies spert drosmīgus soļus, lai kļūtu par pirmo klimatneitrālo kontinentu pasaulē un saglabātu Eiropas dabisko vidi, uzņemties vadošo lomu ceļā uz cilvēkcentrētu un inovatīvu digitālo pārkārtošanos, stimulēt mūsu ekonomiku, vienlaikus nodrošinot sociālo taisnīgumu, iekļaušanu un labklājību, stiprināt mūsu atbildīgo globālo līderību, aizsargāt mūsu pilsoņus un mūsu vērtības, kā arī kopt un stiprināt mūsu demokrātiju.

Tomēr salīdzinājumā ar 2019. gadu pasaule ir ļoti mainījusies. Mums kā Savienībai ir jācies **reaģēt un pielāgoties vēl nepieredzētiem izaicinājumiem,** saglabājot vienotu nostāju un atsakoties atkāpties no savu ieceru īstenošanas.

Mēs esam paātrinājuši divējādo zaļo un digitālo pārkārtošanos, ieviesuši nozīmīgo atvēršanas instrumentu *NextGenerationEU*, stiprinājuši ES kā globālā līdera lomu un veicinājuši tās vērtības, kas ir mūsu sabiedrības pamatā, piemēram, demokrātiju un tiesiskumu. Izmantojot mūsu **ekonomiskās drošības stratēģiju,** mēs cenšamies gūt labumu no ES ekonomiskās atvērības, vienlaikus samazinot riskus, ko rada arvien lielāka ģeopolitiskā spriedze un arvien ātrākas tehnoloģiskās pārmaiņas.

Mums jāpasteidzas, lai pabeigtu atlikušos svarīgākos šīs Komisija iesniegtos tiesību aktu priekšlikumus, lai nodrošinātu, ka **iedzīvotāji un uzņēmumi var pilnībā izmantot mūsu politikas pasākumu priekšrocības.** Šajā nolūkā Komisija turpmākajos mēnešos atbalstīs Eiropas Parlamenta un Padomes centienus panākt vienošanos par vēl nepieņemtajiem tiesību aktu priekšlikumiem.

Lai šim uzdevumam varētu pievērst pietiekamu uzmanību un ņemot vērā to, ka lielākā daļa no nepieciešamā tiesiskā regulējuma, ko tika solīts pieņemt šajā pilnvaru termiņā, jau ir ieviests, šajā darba programmā ir iekļauts **ierobežots skaits jaunu iniciatīvu,** un tās paredzētas, lai īstenotu esošās saistības vai reaģētu uz jaunām problēmām.

Neraugoties uz problēmām, ar kurām mums nācies saskarties, **ES ekonomika ir turpinājusi demonstrēt noturību**, ko veicinājuši mūsu centieni stiprināt energoapgādes drošību, noturīgs darba tirgus un piegādes ierobežojumu mazināšanās.

Būtisks Komisijas darba elements arvien ir **Eiropas zaļais kurss** — mūsu pasaulē vadošais pasākums klimata pārmaiņu un biodaudzveidības samazināšanās problēmu risināšanā un Eiropas izaugsmes programmas īstenošanā. Kaut arī pašlaik galvenā uzmanība tiek pievērsta tā **īstenošanai**, vēl šogad mēs nāksim klajā ar priekšlikumiem par dzīvnieku aizsardzību pārvadāšanas laikā, mikroplastmasas piesārņojuma novēršanu, meža monitoringa uzlabošanu un mobilitātes paketi. Mēs arī turpināsim centienus, lai ar **digitālās desmitgades** palīdzību virzītos uz cilvēkcentrētu, ilgtspējīgu un pārtikušāku digitālo nākotni.

NextGenerationEU arī turpmāk būs nozīmīgs instruments, ar kuru nodrošināt drošu, cenas ziņā pieejamu un tīru energoapgādi, Eiropas rūpniecības konkurētspēju, sociālo un teritoriālo kohēziju un pāreju uz neto nulles emisiju, aprites un dabai labvēlīgu ekonomiku. Komisija sniegs atbalstu visām dalībvalstīm, lai **paātrinātu to atveseļošanas un noturības plānu īstenošanu** saskaņā ar konkrētām valstīm adresētajiem ieteikumiem Eiropas pusgada ietvaros — arī šo plānu *REPowerEU* nodaļām. Nākamā gada sākumā mēs iesniegsim starpposma izvērtējumu par Atveseļošanas un noturības mehānisma īstenošanu.

Lai veicinātu darbvietu radīšanu un investīciju pieaugumu Eiropā, mēs arī turpināsim darbu, lai paātrinātu atjaunīgo energoresursu ieviešanu, vienlaikus saglabājot enerģijas cenu kontroli, lai nodrošinātu galveno stratēģisko preču, piemēram, kritisko izejvielu un tīra ūdeņraža, piegādi un samazinātu administratīvo slogu, jo īpaši saistībā ar ziņošanu saskaņā ar mūsu stratēģiju ES ilgtermiņa konkurētspējas veicināšanai.

Tajā pašā laikā mums ir jāpabeidz **veidot tāds ekonomikas pārvaldības regulējums, kas būtu piemērots turpmākajiem izaicinājumiem**. Tas nozīmē, ka ir jāpanāk vienošanās saistībā ar Komisijas priekšlikumiem par pārvaldības noteikumu reformu un parāda atmaksājāmības stiprināšanu, kā arī par ilgtspējīgas un iekļaujošas izaugsmes veicināšanu ar reformām un investīcijām.

Komisija kopā ar prezidentvalsti Beļģiju **Valdušesā** organizēs **sociālo partneru samitu**, lai apspriestu problēmas, ar kurām saskaras mūsu darba tirgi, darba ņēmēji un uzņēmumi, arī saistībā ar prasmju un darbaspēka trūkumu un mākslīgo intelektu.

Pēdējo gadu laikā risinātie uzdevumi ir izcēlušies mūsu Savienības stiprās puses un spējas. Tomēr, neraugoties uz ES budžetā iestrādātajām elastības iespējām un plašo pārplānošanu, ES budžets tika teju izsmelts. Lai to novērstu, mēs iesniedzām priekšlikumu par **ES ilgtermiņa budžeta pastiprināšanu**, lai spētu risināt pašas neatliekamākās vajadzības, kas paredz ES izdevumu mērķtiecīgu palielināšanu, lai pastiprinātu mūsu atbalstu Ukrainai, finansētu mūsu rīcību migrācijas jautājuma risināšanā, stiprinātu Savienības spēju reaģēt uz lielāku ekonomisko un ģeopolitisko nestabilitāti, humanitārām krīzēm un dabas katastrofām, kā arī palielinātu investīcijas stratēģiskās tehnoloģijās ilgtermiņa konkurētspējas veicināšanai.

Saskaņā ar sarunām par ES ilgtermiņa budžetu 2021.–2027. gadam mēs iesniedzām pielāgotu **priekšlikumu par jauniem pašu resursiem**, lai palīdzētu finansēt *NextGenerationEU* aizņēmuma atmaksu.

Jaunais Migrācijas un patvēruma pakts arvien ir tas strukturālais risinājums, kas ES nepieciešams, lai risinātu migrācijas problēmas nākotnē. Tā pieņemšana ir viena no galvenajām prioritātēm, jo jau nākamajā gadā jāsāk darbs, lai sagatavotos tā ātrai īstenošanai.

Turpinoties ukraiņu drosmīgajai pretestībai pret Krievijas iebrucējiem, **ES nemazinās tās solidaritāti ar Ukrainu**. Līdz šim Eiropas Savienība un tās dalībvalstis, izmantojot Eiropas komandas pieeju, ir piešķirušas **atbalstu 82 miljarda EUR apmērā**, kas cita starpā ietver humāno palīdzību, militāro aprīkojumu un apmācību, materiālās vērtības civilajām vajadzībām, tajā skaitā ģeneratorus, skolu autobusus, medicīnas preces un evakuācijas nodrošinājumu, kvalitatīvu, ilgtspējīgu un iekļaujošu pilsētu atjaunošanu, palīdzību bērniem un bojāto skolu atjaunošanai, kā arī ekonomisko atbalstu. Šis atbalsts tiek sniegts sadarbībā ar mūsu starptautiskajiem partneriem **Daudzaģentūru līdzekļu devēju koordinācijas platformā Ukrainai**, kas tika izveidota 2023. gada janvārī pēc G7 līderu lēmuma. Komisijas paspārnē darbojas platformas sekretariāts, kas veicina ciešu koordināciju starp starptautiskajiem līdzekļu devējiem un finanšu organizācijām un nodrošina saskaņotu, pārredzamu un atbildīgu atbalstu.

ES un Ukrainas solidaritātes joslas ir palīdzējušas Ukrainai eksportēt vairāk nekā **57 miljonus tonnu lauksaimniecības preču un gandrīz 45 miljonus tonnu nelauksaimniecības produktu, kā arī importēt valstij nepieciešamās preces**. Izmantojot kopīgo koordinācijas platformu, Komisija darīs visu iespējamo, lai atvieglotu savlaicīgu un stabilu Ukrainas lauksaimniecības produktu piegādi pasaules tirgiem.

Komisija nosoda Krievijas lēmumu izbeigt **Melnās jūras graudu iniciatīvu** un turpinās atbalstīt visus centienus mazināt kuģošanas drošības un drošuma riskus un gādāt par to aizsardzību Melnajā jūrā. Padome pieņēma Komisijas priekšlikumu līdz 2025. gada 3. martam **pagarināt pagaidu aizsardzību** cilvēkiem, kas bēg no Krievijas agresijas pret Ukrainu. Kopā ar iniciatīvām *CARE* un *FAST-CARE* tas nodrošinās noteiktību un atbalstu vairāk nekā četriem miljoniem personu, kas izmanto aizsardzību visā ES.

ES 2022. gadā rekordīsā laikā pieņēma arī vairākas **ārkārtas iniciatīvas**, lai mazinātu enerģētikas krīzes ietekmi uz rūpniecību un mājsaimniecībām.

Visbeidzot, lai uzsvērtu ES apņemšanos atbalstīt Ukrainu tik ilgi, cik tas būs nepieciešams, mēs izveidosim **mehānismu, ar kuru laikposmā no 2024. līdz 2027. gadam Ukrainai tiks sniegts atbalsts līdz 50 miljardu EUR apmērā**. Ar šo finansējumu tiks nodrošinātas Ukrainas neatliekamās vajadzības, kā arī veicināta tās atveseļošana un atbalstīta modernizācija ceļā uz dalību ES.

Kopā ar mūsu starptautiskajiem partneriem esam veikuši pasākumus, lai nodrošinātu, ka Ukrainā pastrādātie Krievijas kara noziegumi tiek sodīti un ka Krievija atlīdzina nodarīto kaitējumu. Hāgā darbu ir sācis **Starptautiskais centrs saukšanai pie atbildības par agresijas noziegumu pret Ukrainu**, un tas būs ļoti svarīgs šo briesmīgo nodarījumu izmeklēšanā un palīdzēs veidot lietas turpmākiem tiesas procesiem. Mēs liksim lietā visus līdzekļus, lai vainīgos sauktu pie atbildības. Un mēs turpinām darbu pie līdzekļu no konfiscētajiem Krievijas aktīviem iespējamās izlietošanas Ukrainas rekonstrukcijai.

Lai Eiropā veicinātu ilgtermiņa mieru un stabilitāti, Eiropas Savienībai ir **jāgatavojas veiksmīgai paplašināšanai**. Mēs cieši sadarbosimies ar saviem partneriem, gatavojoties šim

nozīmīgajam solim, tajā skaitā sāksim gatavot Komisijas ziņojumus par tiesiskumu saistībā ar tām pievienošanās sarunvalstīm, kuru progress būs vēl straujāks.

Arī ES ir jābūt gatavai. Komisija nāks klajā ar **paziņojumu par reformām pirms paplašināšanās un politikas pārskatiem**, lai noskaidrotu, kā katru politikas jomu ietekmētu lielāka Savienība un kā darbotos Eiropas iestādes.

Mēs turpināsim **sadarboties ar valstīm un reģioniem** visā pasaulē, jo īpaši Āfrikā, lai risinātu globālas problēmas un stiprinātu daudzpusēju pārvaldību un uz noteikumiem balstītu starptautisko sadarbību.

Visās mūsu darbībās mēs joprojām esam apņēmušies ievērot **Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam**, un tās ilgtspējīgas attīstības mērķi arī turpmāk būs mūsu politikas¹ un labāka regulējuma programmas² pamatā.

2. Labāks regulējums, ES tiesību aktu īstenošana un izpilde

2.1. Labāks regulējums, sloga samazināšana un ziņošanas prasību racionalizācija

Administratīvā sloga samazināšana ir ļoti svarīga **Eiropas uzņēmumu konkurētspējas saglabāšanai**. Tāpēc Komisijas paziņojumā par ilgtermiņa konkurētspēju³ ir izvirzīts mērķrādītājs par **25 % samazināt ar ziņošanas prasībām saistīto slogu**, neapdraudot politikas mērķus. Tas racionalizēs un saskaņos šādas prasības, kas nesamērīgi ietekmē uzņēmumus — arī MVU un mikrouzņēmumus — un pārvaldes iestādes, un nodrošinās, ka tās atbilst paredzētajam mērķim.

Lai sasniegtu šo mērķi, Komisija ir pieņēmusi tiesību aktus, tajā skaitā Savienības Muitas kodeksa reformu, ar ko tiks izveidota vienota ES saskarne un atvieglota datu atkalizmantošana. Kopā šie pasākumi ļaus **ietaupīt aptuveni 2 miljardus EUR**. Turklāt ierosinātā Regulas par Eiropas statistiku pārskatīšana, samazinot apsekojumu skaitu un palielinot automatizētu un vienkāršotu procesu izmantošanu, ļaus ietaupīt izmaksas — arī MVU — aptuveni **450 miljonu EUR** apmērā. Ar šo darba programmu Komisija nāk klajā ar **papildu racionalizācijas priekšlikumiem**⁴, lai samazinātu administratīvo slogu, nepazeminot sociālos, drošības, patērētāju tiesību aizsardzības, vides vai ekonomiskos standartus. Ar tiem tiks **racionalizētas pārskatu sniegšanas prasības, kas nav pietiekami lietderīgas**, piemēram, konsolidējot pienākumus, kas pārklājas, samazinot attiecīgo uzņēmumu skaitu un palielinot digitalizāciju.

Lai dotu ieinteresētajām personām laiku pielāgoties jaunajām prasībām, mēs atliksim nozaru **Eiropas ilgtspējas ziņu sniegšanas standartu** pieņemšanas termiņu. Komisija **koriģēs Grāmatvedības direktīvā noteiktās robežvērtības**, lai vairāk nekā miljons uzņēmumu gūtu

¹ [ES brīvprātīgs pārskats](#) par Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam īstenošanu.

² Ilgtspējīgas attīstības mērķi un princips “nenodarīt būtisku kaitējumu” ir iekļauti labāka regulējuma instrumentu kopumā un Komisijas politikas izstrādē, lai nodrošinātu, ka visi tiesību aktu priekšlikumi veicina Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam īstenošanu.

³ COM(2023) 168.

⁴ Sīkāku pārskatu par iniciatīvām, kas uzsāktas kopš 2023. gada 16. marta, tiek turpinātas saskaņā ar šo darba programmu vai tiks pieņemtas pēc tam, skatīt II pielikumā.

labumu no samazinātām ziņošanas prasībām, un pārskatīs **Etalonu regulu**, lai cita starpā noteiktu atbrīvojumu mazāku etalonu administratoriem, kas veido 90 % no to kopskaita, vienlaikus nodrošinot augstu patērētāju un ieguldītāju aizsardzības līmeni. Komisija arī ierosina atvieglot datu apmaiņu starp iestādēm, kas pārrauga finanšu nozari, un novērst ziņojumu dublēšanos. Komisija veicina savlaicīgu vienošanos par vienotu elektronisku veidlapu un tās plašu ieviešanu attiecībā uz **norīkoto darba ņēmēju deklarācijām**. Papildus daudzvalodu portāla pieejamības nodrošināšanai Komisijas mērķis ir ļaut uzņēmumiem iesniegt darbā norīkošanas deklarācijas digitālā formātā savā valodā saistībā ar visām dalībvalstīm, kuras nolems izmantot šo rīku.

Saskaņā ar **otro paziņojumu par ziņošanu par taksonomijai piederīgām saimnieciskajām darbībām**, kas palīdz interpretēt ar taksonomiju saistītas informācijas atklāšanu, mēs precizēsim, ka uzņēmumiem nav nepieciešams sniegt novērtējumu saistībā ar darbībām, kas nav būtiskas to uzņēmējdarbībai, un gadījumos kad tiem trūkst pierādījumu vai datu, lai pierādītu atbilstību ES taksonomijas tehniskajiem atlases kritērijiem. Atsevišķu informācijas atklāšanas pienākumu atcelšana saistībā ar strīdu alternatīvas izšķiršanas lietām un strīdu izšķiršanas tiešsaistes platformas aizstāšana uzņēmumiem kopumā dos ieguvumus aptuveni **630 miljoni EUR** apmērā gadā.

Priekšlikumi attieksies arī uz zvejas produktu tirdzniecības standartiem, augu veselību, transportu, lauksaimniecību un telpiskās infrastruktūras uzraudzību. Komisija sadarbosies ar **likumdevējiem, lai saglabātu ziņošanas prasību vienkāršību**, ja vien netiks apdraudēti tiesību aktu mērķi un nolūki. Piemēram, attiecībā uz ierosināto **direktīvu par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju** Komisija atbalstīs prasību samērīgu piemērošanu, jo īpaši saistībā ar tādiem jautājumiem kā grupu loma, lai nodrošinātu efektivitāti un novērstu nevajadzīgu slogu.

Attiecībā uz **Rūpniecisko emisiju portāla regulu** Komisija ir apņēmusies paātrināt digitalizāciju un turpināt racionalizēt ziņošanas prasības. Pārskatot **sociālā nodrošinājuma sistēmas koordinēšanu**, Komisija turpinās atbalstīt likumdevējus, lai rastu iedarbīgus un praktiski izmantojamus risinājumus, kas aizsargātu darba ņēmējus un atvieglotu pārrobežu darbības iekšējā tirgū. Turklāt ir pieejama **programma “Digitālā Eiropa”**, lai finansētu dalībvalstu iniciatīvas ar mērķi nodrošināt vienkāršus tehniskus ziņošanas līdzekļus, piemēram, vienotu kontaktpunktu ziņošanai par kibernetikas incidentiem saskaņā ar Direktīvu, ar ko paredz pasākumus nolūkā panākt vienādi augstu **kiberdrošības** līmeni (*NIS2* direktīva).

Ziņošanas prasību racionalizācija ir **ilgstošs darbs, kam tuvākajā nākotnē būs jāpievērš uzmanība**. Lai novērtētu progresu, ļoti svarīgi būs noteikt ziņošanas prasību **atsauces līmeni**. Tas ir sarežģīts uzdevums, jo jāņem vērā ES tiesību aktu plašums un to mijiedarbība ar valstu un reģionālajiem tiesību aktiem. Ieinteresētās personas var palīdzēt gūt izpratni par to, kā ziņošanas prasību vide tās ietekmē. Tādēļ esam izsludinājuši uzaicinājumu iesniegt atsauksmes⁵, lai apkopotu atsauksmes par apgrūtinotām ziņošanas prasībām. Tiks veiktas

⁵ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13990-Administrativais-slogs-zinosanas-prasibu-racionalizacija_lv.

turpmākas apspriešanas ar uzņēmumiem, arī ar MVU sūtņu tīklu, dalībvalstu ekspertiem un citām ieinteresētajām personām, lai noteiktu īpaši problemātiskus jautājumus un jomas, kurām jāpiešķir prioritāte. Komisija iecels arī **ES MVU sūtni**, kas saistībā ar iniciatīvām, kurām ir liela ietekme uz MVU, piedalīsies Regulējuma kontroles padomes sēdēs. Turklāt Komisija risinās apgrūtinātās ziņošanas prasības, ko tās ģenerāldirektorāti ir identificējuši ar mērķtiecīgiem **racionalizācijas plāniem** 2024. gadam un turpmāk. Par progresu, kas panākts 25 % mērķa sasniegšanā mēs ziņosim ikgadējos apsekojumos par slogu, sākot jau ar 2023. gada izdevumu, kas tiks publicēts nākamgad.

Komisija šajā darbā galveno uzmanību pievērsīs **mākslīgā intelekta rīku un lielo valodas modeļu** izstrādei. Tas palīdzēs noteikt ES tiesību aktos ziņošanas prasības, pamatojoties uz standartizētiem līdzekļiem, un palīdzēs analizēt to ietekmi uz konkrētām nozarēm. Komisija arī strādās pie tā, lai paplašinātu **e-platformu** izmantošanu datu vākšanai un apmaiņai, piemēram, vienoto digitālo vārteju vai e-platformu, kas izveidota saskaņā ar Regulu par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un digitālās finanšu darbības platformu. Turklāt Komisija veiks **izvērtējumus un atbilstības pārbaudes**, lai novērtētu, kā tiesību aktus var vienkāršot un padarīt mazāk apgrūtinātus, īpašu uzmanību pievēršot papildu iespējām ziņošanas prasību racionalizēšanai⁶. Vēl viena iespēja novērtēt, kā samazināt ar ES finanšu programmām saistīto slogu, ir 2024. gadā paredzētie daudzgadu finanšu shēmas programmu un fondu izvērtējumi.

Ziņošanas prasību racionalizācija papildina Komisijas instrumentus sloga samazināšanai. Saskaņā ar Komisijas **Normatīvās atbilstības un izpildes programmu (REFIT)** visos izvērtējumos un pārskatīšanās tiek meklētas iespējas, kā samazināt slogu, un saistībā ar visiem nozīmīgiem priekšlikumiem tiek veikti ietekmes novērtējumi, lai nodrošinātu, ka ieguvumi ir lielāki par izmaksām. Piemēram, izveidojot galvenā biroja nodokļu sistēmu, tiks vienkāršoti noteikumi un samazinātas nodokļu saistību izpildes izmaksas MVU, kas paplašina savu darbību pāri robežām. Priekšlikums iniciatīvai “Uzņēmējdarbība Eiropā: ienākumu nodokļu sistēma (BEFIT)” varētu līdz pat 65 % samazināt nodokļu saistību izpildes izmaksas uzņēmumiem, kas darbojas ES.

Turklāt kopš 2022. gada janvāra Komisija, izmantojot pieeju **“viens pieņemts — viens atcelts”**, ir nākusi klajā ar priekšlikumiem, kas paredz panākt **administratīvos ietaupījumus, kas par 7,3 miljardiem EUR pārsniedz izmaksas**⁷. Papildus tam ieteikumus Komisijai par to, kā samazināt slogu ES tiesību aktos, sniedz arī **Platforma “Gatavi nākotnei”**.

2.2. ES tiesību aktu īstenošana un izpilde

Lai ES iedzīvotāji un uzņēmumi varētu pilnībā izmantot mūsu kopīgi pieņemto noteikumu priekšrocības, ES tiesību akti ir jāīsteno un jāpiemēro pilnīgi, savlaicīgi un pareizi visā Savienībā. Tāpēc **ES tiesību aktu izpilde ir šīs Komisijas prioritāte**. Šajā pilnvaru posmā mēs nodrošināsim, ka vēl lielāka uzmanība tiek pievērsta īstenošanas un izpildes uzdevumiem, lai panāktu, ka noteikumi, par kuriem panākta vienošanās, dod labumu kā

⁶ Sīkāku pārskatu par iniciatīvām un priekšlikumiem skatīt II pielikumā.

⁷ 2022. gada apsekojums par slogu; https://commission.europa.eu/publications/2022-annual-burden-survey_lv

iedzīvotājiem, tā uzņēmumiem. Problēmas var novērst jau agrīnā posmā, ja īstenošanas problēmas risina priekšlikumu izstrādes laikā un dalībvalstīm piedāvā attiecīgus norādījumus. Lai ES tiesību akti būtu efektīvāki, mēs sadarbosimies **ar dalībvalstīm**, lai, transponējot ES direktīvas valstu tiesību aktos, neradītu nevajadzīgu slogu uzņēmumiem un iedzīvotājiem. Gadījumos, kad tiks konstatēti pārkāpumi, Komisija turpinās sadarboties ar dalībvalstīm, lai ātri novērstu problēmas un **izlēmīgi reaģētu uz pārkāpumiem**, kas kavē svarīgu ES politikas mērķu īstenošanu vai kas apdraud ES vērtības un pamatbrīvības.

Lai nodrošinātu, ka tās rīcībā esošie izpildes instrumenti joprojām ir iedarbīgi, Komisija 2022. gadā kopā ar dalībvalstīm veica **izvērtējumu**. Tagad mēs īstenojam tajā paustos konstatējumus un ieteikumus, lai uzlabotu veidu, kādā Komisija un dalībvalstis nodrošina ES tiesību aktu izpildi. Mēs cieši sadarbosimies ar dalībvalstīm, lai atvieglotu jauno tiesību aktu īstenošanu, sniedzot lielāku atbalstu valsts līmenī, jo īpaši jomās, kurās var būt vajadzīgs lielāks darbs, lai nodrošinātu direktīvu savlaicīgu un pareizu transponēšanu, kā arī sistemātiskāk uzraugot regulu īstenošanu. Mēs arī turpināsim uzlabot Komisijas īstenoto izpildes pasākumu pārredzamību, publicējot vairāk informācijas un datu lietotājiem draudzīgākā veidā. Tas sekmēs sabiedrības locekļu iesaistīšanos šajā procesā un veicinās ātrāku atbilstības nodrošināšanu dalībvalstīs, izceļot pozitīvos sasniegumus un atzīmējot labāko praksi, taču vienlaikus arī radot savstarpēju spiedienu attiecībā uz neatrisinātiem ES tiesību aktu pārkāpumiem.

3. Sešu pamatuzstādījumu īstenošana

Kā minēts uzrunā par stāvokli Eiropas Savienībā, Komisija ir izpildījusi vairāk nekā 90 % no saistībām, kas noteiktas priekšsēdētājas fon der Leienas 2019. gada politikas pamatnostādnēs. 2024. gadā likumdevējiem ir jāiegulda mērķtiecīgs darbs, lai panāktu vienošanos par atlikušajiem priekšlikumiem, kas dos labumu Eiropas iedzīvotājiem un uzņēmumiem.

3.1. Eiropas zaļais kurss

Eiropas zaļais kurss ir mūsu izaugsmes programma, kuras pamatā ir nepieciešamība steidzami rīkoties, lai aizsargātu un saglabātu mūsu planētu, un tā ir pierādījums pasaulei, ka modernizācija un dekarbonizācija var iet roku rokā. ES ir pieņēmusi pasaulē vārienīgāko zaļās pārkārtošanās plānu, kura mērķis ir **līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti, aprītes ekonomiku un klimatneitrālu ekonomiku, kā arī novērst vides degradāciju, saglabāt biodaudzveidību un radīt vidi bez piesārņojuma**. Saskaņoties ar Krievijas agresijas karu pret Ukrainu, Komisija ātri rīkojās, lai nodrošinātu energoapgādes drošību, vienlaikus stiprinot Savienības apņemšanos īstenot Eiropas zaļo kursu un palielinot mūsu rūpniecisko bāzi tīro tehnoloģiju nozarēs. Ir ierosinātas būtiskas strukturālas izmaiņas elektroenerģijas un gāzes tirgos, kā arī jaunas iniciatīvas, lai veicinātu zaļā ūdeņraža tirgu rašanos.

Mēs turpināsim strādāt, lai nodrošinātu, ka zaļā pārkārtošanās notiek taisnīgi, pārdomāti un iekļaujoši, neatstājot novārtā nevienu un vienlaikus aktīvi sadarbojoties ar mūsu trešo valstu partneriem, arī lai stiprinātu zaļo izaugsmi. Šajā nolūkā Komisija uzsāks virkni zaļo dialogu, lai pilnībā un tiešā veidā iesaistītu iedzīvotājus, kā arī **dialogus ar rūpniecības nozares pārstāvjiem un sociālajiem partneriem par pāreju uz tīru enerģiju**. Līdztekus Komisija turpina sagatavošanās darbus, lai īstenotu topošo Sociālo klimata fondu, kas kopā ar Taisnīgas pārkārtošanās fondu pārkārtošanās procesā nodrošinās atbalstu neaizsargātiem

iedzīvotājiem, uzņēmumiem un reģioniem. Komisija uzsāks **stratēģisku dialogu par ES lauksaimniecības nākotni**, turpinot sadarbību ar lauksaimniekiem, pārtikas aprītē iesaistītajām pusēm un iedzīvotājiem, lai kopīgi strādātu pie pārejas uz ilgtspējīgām pārtikas sistēmām.

Saskaroties ar jauniem globāliem draudiem, Komisija ir izstrādājusi plānus, kā īstermiņā un vidējā termiņā **garantēt pārtikas nodrošinājumu un stiprināt pārtikas sistēmu noturību**. Ar savu stratēģiju “No lauka līdz galdam” tā īsteno redzējumu par to, kā padarīt ES pārtikas sistēmas taisnīgas, veselīgu un videi nekaitīgas. Stratēģija ietvēra arī rīcību, kuras mērķis ir panākt ilgtspējīgu un noturīgu zivsaimniecību un akvakultūru. Vienlaikus Komisija pieņēma turpmākus pasākumus **aprites ekonomikasveidošanai**, iesniedza pamatiniciatīvas par **biodaudzveidības aizsardzību un bojāto ekosistēmu atjaunošanu** un iepazīstināja ar **Nulles piesārņojuma rīcības plānā** paredzētajiem galvenajiem priekšlikumiem. ES ir strādājusi arī pie tā, lai stiprinātu savu noturību pret katastrofām, cita starpā dubultojojot *rescEU* floti ugunsgrēku dzēšanai no gaisa un uzlabojot mūsu civilās aizsardzības mehānismu.

Lielākā daļa iniciatīvu, kas izklāstītas 2019. gada paziņojumā par Eiropas zaļo kursu, ir īstenotas, un par daudzām no tām jau ir panākta vienošanās tiesību aktu veidā. Ir **steidzami jāpanāk vienošanās par atlikušajiem priekšlikumiem**, lai Savienība turpinātu stingri virzīties uz klimatneitralitāti. Tas ietver priekšlikumus par oglekļa piesaisti, metāna emisiju samazināšanu enerģētikas nozarē, rūpnieciskajām emisijām, ēku energoefektivitāti, CO₂ emisiju standartiem jauniem lielas noslodzes transportlīdzekļiem, mehānisko transportlīdzekļu un motoru tipa apstiprināšanu, noteikumu pārskatīšanu attiecībā uz transportlīdzekļu aprītīgumu, *TEN-T* regulas pārskatīšanu un kravu pārvadājumu zaļināšanas paketi, kā arī elektroenerģijas tirgus struktūru, atjaunīgajiem energoresursiem, dabasgāzēm un ūdeņradi. Lai veicinātu **ilgtspējīgu lauksaimniecību un pārtikas nodrošinājumu**, būtu jāvienojas arī par priekšlikumiem attiecībā uz augiem, kas iegūti ar noteiktiem jauniem genomikas paņēmieniem, un augu aizsardzības līdzekļu ilgtspējīgu izmantošanu. Lai pietuvotos **patiesai apritei ekonomikā**, ir ātri jāvienojas par ekodizaina prasībām ilgtspējīgiem produktiem, atkritumiem un iepakojumu, atkritumu sūtījumiem un preču remontu. Lai **virzītos uz nulles piesārņojumu un aizsargātu un atjaunotu mūsu dabu**, mums jāapstiprina priekšlikumi par dabas atjaunošanu, ķīmisko vielu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu, gaisa kvalitāti, komunālo notekūdeņu attīrīšanu un virszemes ūdeņu un gruntsūdeņu aizsardzību.

Komisija uzsāks procesu, lai noteiktu **2040. gada klimata mērķrādītāju**, kas ļautu ES turpināt virzību uz mērķi līdz 2050. gadam sasniegt klimatneitralitāti. Tā iepazīstinās ar **Eiropas vēja enerģijas tiesību aktu kopumu**, lai paātrinātu vējģeneratoru izvietojšanu, uzlabotu piekļuvi finansējumam un atbalstītu Eiropas rūpniecības starptautisko konkurētspēju. Mēs iesniegsim iniciatīvu par **rūpnieciskā oglekļa pārvaldību**, kurā būs izklāstīta stratēģija ekoloģiski ilgtspējīgai oglekļa uztveršanas, izmantošanas un uzglabāšanas risinājumu ieviešanai ES, ņemot vērā tās nozīmi oglekļa neitralitātes sasniegšanā. Mēs pieņemsim iniciatīvu par **ūdensapgādes noturību**, lai iedzīvotājiem, dabai un ekonomikā nodrošinātu piekļuvi ūdenim, vienlaikus risinot arī katastrofālu plūdu un ūdens trūkuma problēmu, kā arī iniciatīvu, kuras mērķis ir noteikt un novērtēt, kā vislabāk pārvaldīt klimata riskus visās ES politikas jomās.

3.2. Digitālajam laikmetam gatava Eiropa

Šā gadsimta otro gadu desmitu padarot par digitālo desmitgadi ar skaidriem mērķrādītājiem digitālajā jomā, ES un tās dalībvalstis ir uzsākušas darbu, lai uzlabotu digitālās prasmes, digitalizētu pārvaldi un uzņēmumus, veicinātu pētniecību un inovāciju, novērstu digitālo plaisu un modernizētu mūsu digitālo infrastruktūru. Tajā pašā laikā ES ir līderis mūsu digitālās nākotnes risku pārvaldībā. Ar **Digitālo tirgu aktu** un **Digitālo pakalpojumu aktumēs** esam likuši stingrus pamatus tam, lai mūsu vienoto tirgu digitālajā jomā padarītu taisnīgu, konkurētspējīgu, patērētājiem draudzīgu un drošu, jo īpaši attiecībā uz bērniem.

Lai gan daudz kas jau ir paveikts, mums joprojām jāstrādā, lai vienotos par svarīgākajām iniciatīvām, kas sekmēs digitālās programmas īstenošanu un stiprinās Eiropas noturību. **Kritisko izejvielu akts** ļaus Eiropai palielināt iekšzemes piegādes (arī palielinot rafinēšanas un reciklēšanas jaudas), dažādot šo svarīgo materiālu importu un stimulēt mūsu rūpniecību labāk pārvaldīt piegādes riskus, vienlaikus saglabājot konkurētspēju. Noteikumu pamatā būs vienotā tirgus priekšrocības, to mērķis būs veicināt ilgtspējīgāku un aprītīgāku praksi, un tie arī ļaus īpašā platformā kopīgi iepirkt izejvielas. Daudzi mūsu partneri visā pasaulē vēlas sadarboties un attīstīt vietējās pārstrādes un rafinēšanas nozares, lai stiprinātu globālās izejvielu piegādes ķēdes. Tāpēc vēl šogad tiks sasaukta **jaunā Kritisko izejvielu kluba** pirmā sanāksme. Mēs pieņemsim arī **plānu par progresīvajiem materiāliem līderībai rūpniecībā**, kura mērķis ir kopā ar dalībvalstīm paātrināt drošu, ilgtspējīgu un aprītīgu progresīvo materiālu izstrādi un to ieviešanu rūpniecībā nolūkā sekmēt zaļo un digitālo pārkārtošanos.

Ar **Neto nulles emisiju industrijas aktu** tiks atbalstīta Eiropas rūpniecība, lai tajā tiktu izstrādātas un ieviestas inovatīvas un stratēģijas tehnoloģijas, kas nepieciešamas klimatneitrālai ekonomikai, piemēram, vējģeneratori, siltumsūkņi, saules paneļi, elektrolīzēri, kodoltehnoloģijas, kā arī CO₂ uzglabāšanas risinājumi. Pieprasījums pieaug gan Eiropā, gan pasaulē, un mēs jau tagad rīkojamies, lai nodrošinātu, ka Eiropas piegādes var nodrošināt lielāku pieprasījumu.

Mums arī jāpanāk progress attiecībā uz **Vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa instrumentu**, lai palīdzētu saglabāt preču, pakalpojumu brīvu apriti un personu brīvu pārvietošanos, kā arī svarīgu preču un pakalpojumu pieejamību neparedzētu traucējumu gadījumā nākotnē.

Savukārt **MVU paredzētu atvieglojumu pakete**, kurā paredzēta **Maksājumu kavējumu direktīvas pārskatīšana**, un nodokļu vienkāršošana, ar ko izveido **galvenā biroja nodokļu sistēmu**, ir izstrādāta tā, lai sniegtu vēl plašāku atbalstu Eiropas mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, kas ir mūsu ekonomikas pamatbalsts.

Gaidāmie priekšlikumi par **mākslīgo intelektu (MI)** ir ļoti svarīgi, lai tehnoloģija, kas pēdējos gados attīstās milzīgā ātrumā, tiktu izmantota droši un lietderīgi. Mūsu iespējas atbildīgi vadīt šo tehnoloģiju arvien sarūk.

Līdztekus saskaņotiem centieniem ar mūsu starptautiskajiem partneriem stiprināt globālo MI pārvaldību, mēs **MI jomas jaunuzņēmumiem pavērsim piekļuves iespējas saviem augstas veikspējas datoriem**, lai veicinātu inovāciju Eiropā. Eiropas satelītu programmas *Copernicus*, *EGNOS* un *Galileo* jau sniedz neskaitāmus ieguvumus mūsu ekonomikai un sabiedrībai, un tām ir izšķiroša nozīme saistībā ar klimata pārmaiņu izpratni, sagatavošanos

tām un cīņu pret tām. Turklāt ar *IRIS*² tiks izveidota kritiski svarīga infrastruktūra drošai savienojamībai svarīgiem aizsardzības lietojumiem.

Lai līdz 2030. gadam sasniegtu digitālās desmitgades mērķrādītājus, ir nepieciešamas lielas investīcijas digitālajos tīklos. Pēc neseno notikušajām izpētes konsultācijām mēs sagatavosim pamatu iespējamiem politikas un regulatīviem pasākumiem attiecībā uz **digitālajiem tīkliem un infrastruktūru**, jo īpaši, lai atvieglotu pārrobežu infrastruktūras operatoru darbību vienotajā tirgū, paātrinātu tehnoloģiju ieviešanu un piesaistītu vairāk kapitāla tīkliem.

Kosmosa nozare kļūst aizvien nozīmīgāka Zemes novērošanai un mūsdienīgiem savienotiem produktiem un pakalpojumiem, kā arī aizsardzībai un drošībai. 2023. gada **kosmosa drošības un aizsardzības stratēģijas**⁸ mērķis ir uzlabot ES kosmosa infrastruktūras un kosmosa spēju noturību drošības un aizsardzības atbalstam, kā arī veicināt partnerības atbildīgai rīcībai kosmiskajā telpā. 2024. gadā mēs ierosināsim **Eiropas Kosmosa tiesību aktu**, kurā cita starpā būs paredzēti noteikumi gan par kosmosa satiksmes pārvaldību, gan par to, kā mēs gādāsim par mūsu kritiskās kosmosa infrastruktūras drošību. To papildinās **kosmosa datu ekonomikas stratēģija**, lai palielinātu kosmosa datu izmantošanu visās tautsaimniecības nozarēs.

3.3. Ekonomika cilvēku labā

ES ekonomika, saskaroties ar vēl nebijušu krīžu virkni, **ir demonstrējusi savu noturību**. Tā ir pārvarējusi gan globālās Covid-19 pandēmijas, gan Krievijas agresijas kara pret Ukrainu sociālekonomiskās sekas. Tomēr tā saskaras ar nopietniem izaicinājumiem attiecībā uz konkurētspēju, kas būs Mario Dragi gaidāmā ziņojuma temats. Iesniedzot reformas, kuru mērķis ir nodrošināt ES ilgtermiņa ekonomisko labklājību un konkurētspēju, vienlaikus gādājot par Eiropas sociālo tiesību pilāra pilnīgu īstenošanu, mēs esam **stiprinājuši ES unikālo sociālā tirgus ekonomiku**.

Ir ļoti svarīgi panākt vienošanos par gaidāmajiem priekšlikumiem, lai padziļinātu mūsu vienoto tirgu, kas ir ES ilgtspējīgas konkurētspējas pamats. Šajā saistībā mums ir jāturpina virzīt uz priekšu **kapitāla tirgu savienību**, vienojoties par priekšlikumiem attiecībā uz maksātspēju, tīrvērti, uzņēmumu piekļuves publiskajiem kapitāla tirgiem vienkāršošanu un apdrošināšanas sabiedrību ilgtermiņa investīciju spējas palielināšanu, kā arī jāveic turpmāki pasākumi **banku savienības** izveides virzienā, pabeidzot krīzes pārvarēšanas un noguldījumu apdrošināšanas pārskatīšanu. Turklāt mums ir jāvienojas par jauniem noteikumiem par nodokļa ieturējuma procedūrām, priekšlikumu novērst čaulas sabiedrību ļaunprātīgu izmantošanu nodokļu vajadzībām un virkni pasākumu, lai modernizētu ES pievienotās vērtības nodokļa (PVN) sistēmu un padarītu to noturīgāku pret krāpšanu, izmantojot digitalizācijas iespējas.

Turklāt mums ir jāvirzās uz priekšu saistībā ar **priekšlikumu uzlabot uzņēmējdarbības nodokļu sistēmu (BEFIT un transfertcenu noteikšana)** un visaptverošu **ES muitas savienības reformu**. Digitālo finanšu jomā mums jāturpina darbs saistībā ar priekšlikumiem par maksājumu pakalpojumu noteikumu uzlabošanu un finanšu datu piekļuves sistēmas (“atvērtas finanšu darbības”) ieviešanu, kā arī jāturpina sarunas par priekšlikumu, ar ko izveido digitālā euro tiesisko regulējumu.

⁸ JOIN(2023) 9.

Ir panākts ievērojams progress **Eiropas sociālo tiesību pīlāra**, īstenojot tā rīcības plānu un 2030. gada mērķrādītājus. Ir ierosināti noteikumi darba nosacījumu uzlabošanai platformu darbā un minimālās algas sistēma, savukārt Eiropas Prasmju gads ir veicinājis plašu pasākumu klāstu, ar ko risina steidzami nodrošināmo prasmju trūkumu vairākās nozarēs, piemēram, Kiberdrošības prasmju akadēmiju, un ir izveidots Prasmju pakts. Jauniešu piekļuve darba tirgum ir atvieglota ar pastiprinātu Garantiju jauniešiem un gaidāmo iniciatīvu atjaunināt mūsu stažēšanās kvalitātes sistēmu. Eiropas Garantija bērniem palīdz apkarot un novērst sociālo atstumtību, garantējot bērniem reālu piekļuvi vairākiem svarīgiem pakalpojumiem, tajā skaitā bezmaksas izglītībai, bezmaksas veselības aprūpei, veselīgam uzturam un atbilstošam mājoklim. Komisija turpinās atbalstīt likumdevējus, lai panāktu vienošanos par sociālā nodrošinājuma sistēmu koordinēšanu.

Reaģējot uz Eiropas Parlamenta patstāvīgo ziņojumu, Komisija 2024. gadā nāks klajā ar iniciatīvu par **Eiropas uzņēmumu padomēm**.

Pēc Valdušesas samita mēs sadarbosimies ar uzņēmumiem un arodbiedrībām, lai padarītu mūsu darba tirgu piemērotāku nākotnei, ņemot vērā dziļās pārmaiņas tehnoloģiju, sabiedrības un demogrāfijas jomā. Mēs izmantosim demogrāfijas instrumentu kopumu, lai palīdzētu mobilizēt visu mūsu cilvēkkapitālu.

Gaidāmā iniciatīva palīdzēs pilnībā izmantot priekšrocības, ko sniedz **biotehnoloģijas un bioražošana, kas ir ļoti svarīgas ES rūpniecības konkurētspējai** un modernizācijai, jo tām ir liels izaugsmes potenciāls un darba ražīgums.

Turklāt Komisija publicēs savu devīto kohēzijas ziņojumu, kurā būs izklāstīts sociālās, ekonomiskās un teritoriālās kohēzijas stāvoklis ES, kā arī izvērtēti pēdējos gados veiktie pasākumi.

3.4. Spēcīgāka Eiropa pasaulē

Pasaulē arvien vērojama **pieaugoša spriedze un ģeopolitiski satricinājumi**. “Hamās” neselektīvie un brutālie teroristu uzbrukumi Izraēlai un tās iedzīvotājiem tieši apdraud mieru un drošību reģionā un uzsver nepieciešamību atjaunot centienus no jauna iedzīvotājiem Tuvo Austrumu miera procesu. Krievija ar savu agresijas karu pret Ukrainu un darbībām starptautiskajos forumos turpina izaicināt multilaterālisma un uz noteikumiem balstītas starptautiskās kārtības pamatus.

ES militārais atbalsts Ukrainai ir radījis kritiskus iztrūkumus dalībvalstu aizsardzības krājumos. Reaģējot uz to, mēs esam **snieguši atbalstu dalībvalstīm Eiropas aizsardzības nozares stiprināšanā**, izmantojot kopīga iepirkuma instrumentu (*EDIRPA*)⁹ un Kopīgā iepirkuma darba grupu aizsardzības jomā. Turklāt mēs esam palielinājuši munīcijas ražošanas jaudu, izmantojot **Munīcijas ražošanas atbalsta aktu (ASAP)**¹⁰. Ar trešo **kopīgo deklarāciju par ES un NATO sadarbību**¹¹ mūsu sadarbība tika paplašināta, iekļaujot jaunas drošībai kritiskas jomas: noturību, jaunās un revolucionārās tehnoloģijas, aizsardzību un kosmosu.

⁹ COM(2022) 349.

¹⁰ 2023. gada 20. jūlija Regula (ES) 2023/1525.

¹¹ https://www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_210549.htm.

Mēs turpināsim stiprināt un veidot noturīgākas saiknes ar pasauli, izmantojot mūsu stratēģiju “**Global gateway**”¹², piemērojot mūsu **Eiropas komandas pieeju**. Mēs īstenojam nozaru stratēģijas un rīcības plānus, kas cita starpā ietver stratēģiju par starptautisko iesaisti enerģētikas jomā¹³, kopīgo paziņojumu par okeānu starptautisko pārvaldību¹⁴, kosmosa drošības un aizsardzības stratēģiju¹⁵, ES jūras drošības stratēģijas atjauninājumu¹⁶, kopīgo paziņojumu par partnerību ar Persijas līča valstīm¹⁷ un jauno programmu Latīņamerikai un Karību jūras reģionam¹⁸.

Mēs turpināsim sadarboties ar Rietumbalkāniem, kā arī Ukrainu, Moldovu un Gruziju, ņemot vērā to paredzamo pievienošanos Eiropas Savienībai. Mēs arī turpināsim atbalstīt Austrumu partnerību un dienvidu kaimiņreģionu.

Savienība turpinās strādāt pie partnerību veidošanas ar valstīm un organizācijām visā pasaulē. Jo īpaši mums jāturpina centieni **stiprināt savstarpēji izdevīgu partnerību ar Āfriku**, un mēs pilnveidosim savu stratēģisko pieeju, lai kopā ar Āfrikas Savienību šo partnerību padarītu ciešāku nākamajā ES un Āfrikas Savienības augstākā līmeņa sanāksmē.

Eiropas aizsardzības industriālā stratēģija dos turpmāku impulsu, lai dalībvalstis attīstītu savas aizsardzības spējas, kuru pamatā būs moderna un elastīga Eiropas aizsardzības tehnoloģiskā un rūpnieciskā bāze. Šajā saistībā mēs turpināsim konsolidēt pasākumus, lai nodrošinātu Eiropas aizsardzības rūpnieciskās bāzes turpmāku stiprināšanu arī pēc 2025. gada. Turklāt 2024. gadā mēs turpināsim centienus īstenot **Stratēģisko kompasu**¹⁹, lai stiprinātu mūsu aizsardzības gatavību un padarītu ES par spēcīgāku un spējīgāku drošības garantu. ES turpinās pilnveidot instrumentu kopumu, lai **cīnītos pret ārvalstu informācijas manipulācijām un iejaukšanos** un iedarbīgi vērstos pret ļaunprātīgām darbībām no ārvalstīm.

Mēs turpināsim aizstāvēt un veicināt **demokrātiju, cilvēktiesības, tiesiskumu** un efektīvu **multilaterālismu**. Mēs turpināsim savus centienus aizsargāt bruņotos konfliktos cietušos bērnus, jo īpaši iesniedzot pārskatītās ES pamatnostādnes. ES turpinās praktiskā veidā izrādīt savu solidaritāti, izmantojot gan humāno palīdzību, gan Savienības civilās aizsardzības mehānismu. Mēs konstruktīvi sadarbosimies ar visiem partneriem un turpināsim atbalstīt ANO ģenerālsekretāra reformu programmu, arī gatavojoties 2024. gada septembrī plānotajam Nākotnes samitam.

Kā pasaules līderim un standartu noteicējam mums ir straujāk jāīsteno **atklātas un godīgas tirdzniecības programmas**, kas ir vērsta uz konkurētspēju, noturību un ilgtspēju. Mēs turpināsim darbu, lai uzlabotu sadarbību un tirdzniecības attiecības ar partneriem, un virzīsim globālos centienus reformēt Pasaules Tirdzniecības organizāciju. Pārskatītā ES tirdzniecības

¹² JOIN(2021) 30.

¹³ JOIN(2022) 23.

¹⁴ JOIN(2022) 28.

¹⁵ JOIN(2023) 9.

¹⁶ JOIN(2023) 8.

¹⁷ JOIN(2022) 13.

¹⁸ JOIN(2023) 17.

¹⁹ https://www.eeas.europa.eu/eeas/strategic-compass-security-and-defence-1_en.

stratēģija veicina atvērtu, ilgtspējīgu un neatlaidīgu politiku, kas atbalsta zaļo un digitālo pārkārtošanos.

Esam veiksmīgi pabeiguši sarunas par tirdzniecības nolīgumiem ar Čīli, Jaunzēlandi un Keniju. Mēs arī cenšamies noslēgt nolīgumus ar Austrāliju, Meksiku un *Mercosur*. Komisija arī turpinās virzīt uz priekšu sarunas ar Indiju un Indonēziju, kā arī digitālās tirdzniecības nolīgumus ar Singapūru un Korejas Republiku. Pateicoties mūsu darbam ES un ASV Tirdzniecības un tehnoloģiju padomē, ir nostiprinājušās arī ES un ASV attiecības. Iedvesmojoties no šā notikuma, šogad tika izveidota ES un Indijas Tirdzniecības un tehnoloģiju padome. Vienlaikus esam pastiprinājuši savus instrumentus, kas vērsti pret negodīgu tirdzniecības praksi, un rīkosimies, lai nodrošinātu godīgu konkurenci pasaulē. Tāpēc Komisija ir uzsākusi antisubsidēšanas izmeklēšanu attiecībā uz Ķīnā ražotiem elektrotransportlīdzekļiem.

3.5. Mūsu eiropiskās dzīvesziņas veicināšana

Reaģējot uz Covid-19 pandēmiju, Komisija sāka likt pamatus Eiropas veselības savienības izveidei. Tas ietver pastiprinātu veselības drošības sistēmu, tajā skaitā jauno Veselības ārkārtas situāciju gatavības un reaģēšanas iestādi, kā arī novatorisko Eiropas Vēža uzveikšanas plānu un priekšlikumus izveidot Eiropas veselības datu telpu un reformēt tiesību aktus farmācijas jomā. ES ir pieņēmusi arī jauno ES Globālo veselības stratēģiju²⁰, lai virzītu savus centienus stiprināt veselības aprūpi visā pasaulē.

Komisija turpinās atbalstīt darbu saistībā ar migrācijas pārvaldības likumdošanas un operatīvajiem aspektiem. Ir būtiski, lai līdz šī pilnvaru termiņa beigām likumdevēji pabeigtu Jauno migrāciju un patvēruma paktu²¹. Vienlaikus ir būtiski turpināt operatīvus pasākumus, lai sadarbībā ar mūsu galvenajiem partneriem sekmētu ES kolektīvo reakciju uz migrācijas problēmām.

Komisija ir veikusi pasākumus, lai stiprinātu ES drošības savienības stratēģijas²² četrus pīlārus: neaizsargātības novēršana, kibernetikas palielināšana, tiesībsargāšanas iestāžu sadarbības veicināšana un noturības pret hibrīddraudiem atbalstīšana. Tas ietver iniciatīvas, kuru mērķis ir izņemt teroristisku saturu tiešsaistē, stiprināt Savienības jūras drošību — arī saistībā ar kritiskās infrastruktūras noturību —, aizsargāt Savienības kosmosa aktīvus (piemēram, satelītus) un atturēt no naidīgām darbībām kosmosā.

Gaidāmajam priekšlikumam par Kibernetikas aktu un Kibersolidaritātes aktu būs liela nozīme kibernetikas stiprināšanā, veicinot piegādes ķēdes drošību un stiprinot solidaritāti Savienības līmenī, lai labāk atklātu kibernetikas apdraudējumus un incidentus, sagatavotos tiem un reaģētu uz tiem.

Kā izklāstīts sestajā progresa ziņojumā par drošības savienību, ir vajadzīga arī vienošanās par priekšlikumiem, kas stiprinās mūsu pilsoņu drošību un ļaus kopīgi un rezultatīvi cīnīties pret noziedzību, vienlaikus atbalstot mūsu kopīgās pamatvērtības. Tas ietver priekšlikumus par kibernetikas drošību, Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu

²⁰ COM(2022) 675.

²¹ COM(2020)609.

²² COM(2020) 605.

pārvietošanos pār robežām, datu automatizētu apmaiņu policijas sadarbībai (“Prīme II”) iepriekšējās pasažieru informācijas vākšanu un nosūtīšanu, cilvēku tirdzniecības apkarošanu, seksuālas vardarbības pret bērniem apkarošanu, aktīvu atgūšanu un konfiskāciju, kā arī noziedzīgu nodarījumu un sodu definēšanu.

Ar rīcības plānu narkotiku tirdzniecības un organizētās noziedzības apkarošanai, kas cita starpā paredz Eiropas ostu alianses izveidi, tiek gatavots pamats rezultatīvākiem kopīgiem centieniem cīņā pret organizēto noziedzību un nelikumīgu narkotiku tirdzniecību. Komisija ierosinās arī modernizēt tiesisko regulējumu cīņai pret migrantu kontrabandu, lai nodrošinātu, ka mūsu rīcībā ir nepieciešamie juridiskie un operatīvie instrumenti, lai reaģētu uz kontrabandistu jaunajiem darbības modeļiem. Turklāt Komisija organizēs starptautisku konferenci par cilvēku kontrabandas apkarošanu, ņemot vērā nepieciešamību pēc starptautiskas sadarbības un spēcīgas globālas alianses šajā jomā.

Attiecībā uz augstāko izglītību Komisija ierosinās plānu nākotnē gaidāmajam kopīgajam Eiropas grādam, kas veicinās Eiropas izglītības telpas izveidi. To papildinās ieteikumi par augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanu un pievilcīgu akadēmisko karjeru.

3.6. Jauns impulss Eiropas demokrātijai

Šajā pilnvaru termiņā Komisija īpašu nozīmi ir piešķīrusi Eiropas demokrātijas stiprināšanai un revitalizēšanai. Mūsu darbā tika ņemts vērā Eiropas demokrātijas rīcības plāns, kura mērķis ir spēcīnāt pilsoņus un veidot noturīgāku demokrātiju visā ES, veicinot brīvas un godīgas vēlēšanas, stiprinot mediju brīvību un cīnoties pret dezinformāciju. Līdz šim nepieredzēts līdzdalības demokrātijas pasākums bija Konference par Eiropas nākotni, kas mums ļāva uzklaut ES iedzīvotāju viedokļus par mūsu Savienības nākotni. Ar jaunās paaudzes pilsoņu paneļdiskusijām, ko izmēģinājām trīs nozīmīgās 2023. gada iniciatīvās²³, un ar nākamajā gadā gaidāmajām iniciatīvām esam vēl ciešāk integrējuši pilsoņu līdzdalību mūsu politikas veidošanas instrumentu klāstā. Īpašs uzsvars tika likts uz sadarbību ar jauno paaudzi, kurai ir izšķiroša nozīme nākotnes veidošanā, jo viena trešdaļa paneļdiskusiju dalībnieku bija vecumā no 16 līdz 25 gadiem.

Saskaņā ar priekšsēdētājas fon der Leienas politikas pamatnostādņēs noteiktajām saistībām Komisija ir veikusi turpmākus pasākumus saistībā ar Eiropas Parlamenta normatīvajiem patstāvīgajiem ziņojumiem.

ES un tās dalībvalstu demokrātiskas darbības priekšnoteikums ir neatkarīga tiesu vara un tiesiskuma ievērošana. Gan ikgadējais tiesiskuma pārbaudes cikls, gan nosacījumu mehānisms palīdz to nodrošināt un aizsargāt ES finansiālās intereses. Ievērojams progress ir panākts arī citās mūsu demokrātiskajai sabiedrībai būtiskās jomās. Esam nākuši klajā ar nozīmīgiem priekšlikumiem par vēlēšanu procesa pārredzamību un godīgumu, dažādu sabiedrības grupu tiesību stiprināšanu un aizsardzību, kā arī žurnālistu brīvības un neatkarības garantēšanu ES. Mēs turpinām strādāt pie mūsu demokrātijas noturības iekšējās stiprināšanas un aizsargāšanas pret pārmērīgu ārēju ietekmi. Tagad mums ir arī stabils tiesiskais regulējums tiesu iestāžu pārrobežu sadarbībai, arī attiecībā uz tiesvedību un digitālo saziņu.

²³ Pārtikas izšķērdēšana, virtuālās pasaules un mācību mobilitāte.

Atvērtai un iekļaujošai sabiedrībai ir jāgarantē **vienlīdzīgas tiesības un aizsardzība** visām sabiedrības grupām. Tāpēc Komisija pieņēma īpašas stratēģijas par bērnu tiesībām, rasisma apkarošanu, romu līdztiesību, *LGBTIQ* līdztiesību, personu ar invaliditāti tiesībām un cietušo tiesībām. Pēc 10 gadu ilgām sarunām pieņemtā **direktīva par sieviešu pārstāvību uzņēmumu vadībā** uzliks uzņēmumiem pienākumu līdz 2026. gada vidum sasniegt skaidrus mērķrādītājus attiecībā uz direktoru amatiem. Šogad mēs esam pieņēmuši jaunus noteikumus par vīriešu un sieviešu atalgojuma pārredzamību, pastiprinot principa “vienāda samaksa par vienādu darbu” piemērošanu, kas ir svarīgs solis ceļā uz dzimumu līdztiesību un vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību novēršanu. ES, nesen pievienojoties Eiropas Padomes 2016. gada **Stambulas konvencijai par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu**, ir skaidri apliecinājusi savu apņēmību novērst, nosodīt un apkarot vardarbību pret sievietēm un meitenēm visos tās veidos.

Lai nodrošinātu pareizu regulējumu Eiropas Parlamenta vēlēšanām, Komisija centīsies veicināt vienošanās par **Eiropas politisko partiju statusu un finansēšanu un mērķorientētas politiskās reklāmas pārredzamību**. Turklāt Komisija kopā ar Eiropas Parlamentu ir uzsākusi komunikācijas kampaņu, kuras mērķis ir palielināt to mobilo ES pilsoņu skaitu, kuri piedalīsies 2024. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanās.

Plaukstoša pilsoniskā sabiedrība un brīva un kritiska mediju vide ir demokrātiskas sabiedrības pamatu pamats, un ir jāpanāk vienošanās par **Direktīvu par stratēģisku tiesvedību pret sabiedrības līdzdalību (SLAPP)** un **Mediju brīvības aktu**.

Mēs arī aicinām likumdevējus panākt vienošanos par priekšlikumiem direktīvai par **vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē apkarošanu, direktīvai par cietušo tiesībām, ierosinātajiem standartiem valstu līdztiesības iestādēm** un direktīvai, ar ko izveido **Eiropas invaliditātes karti**. Nākamajā gadā mēs pieņemsim **Komisijas ieteikumu par bērnu aizsardzības sistēmu attīstību un stiprināšanu** dalībvalstīs un nodrošināsim labāku esošo ES instrumentu (tiesību aktu, politikas pasākumu un finansējuma) izmantošanu.

Tā kā digitālā informācijas telpa arvien vairāk ietekmē sabiedriskās debates un politisko lēmumu pieņemšanu, ir būtiski turpināt darbu **cīņā pret dezinformāciju**, lai nodrošinātu brīvu un godīgu viedokļu apmaiņu, jo īpaši pirms Eiropas Parlamenta vēlēšanām.

4. Secinājums

Pēdējo četru gadu laikā **Savienība ir apliecinājusi savu nedalāmību un apņēmību risināt mūsu paaudzes izaicinājumus turpmāko paaudžu labā**. Mēs izlēmīgi reaģējam kā vienots spēks, lai atbalstītu Eiropu, kurā valda brīvība, labklājība un miers. Mums ir jāturpina šis darbs un jāveido stabili pamati, lai **stiprinātu mūsu Savienību un sagatavotos nākotnei**.

Šī Komisija strādās līdz pēdējai sava pilnvaru termiņa dienai, lai risinātu mūsu kopīgās problēmas. Mēs sniegsim stingru **atbalstu Eiropas Parlamentam un Padomei, lai sekmētu vienošanās panākšanu** par atlikušajiem svarīgākajiem priekšlikumiem, un arī iesniegsim **dažas jaunas iniciatīvas, kas vēl nepieciešamas, lai izpildītu mūsu solījumus un sagatavotu Eiropas Savienību rītdienai**.

Plašāks pārskats par Komisijas plānoto darbu 2024. gadam ir sniegts šīs darba programmas pielikumos.